

РОСІЯНИ ВЕРБУЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПІДЛІТКІВ

Уявіть, що ваша дитина отримала від незнайомця в інтернеті пропозицію заробити 5 тисяч гривень за «просте завдання»: сфотографувати будівлю, піднести пакунок, намалювати графіті.

А ТЕПЕР СПРОБУЙТЕ ДАТИ СОБІ ВІДПОВІДІ НА ТАКІ ПИТАННЯ:

- **Чи погодиться ваша дитина?**
Це ж прості завдання. Що тут такого?
- **Чи скаже вона вам про це?**
Чи, може, приховає, бо «нічого страшного не зробила»? Чи тому, що насварите її?
- **Чи знатиме дитина, що це не гра, а злочин?**
І що такі «завдання» дає ворог, щоб використати й знищити.
- **Чи встигнете ви помітити, що з нею щось не так?**

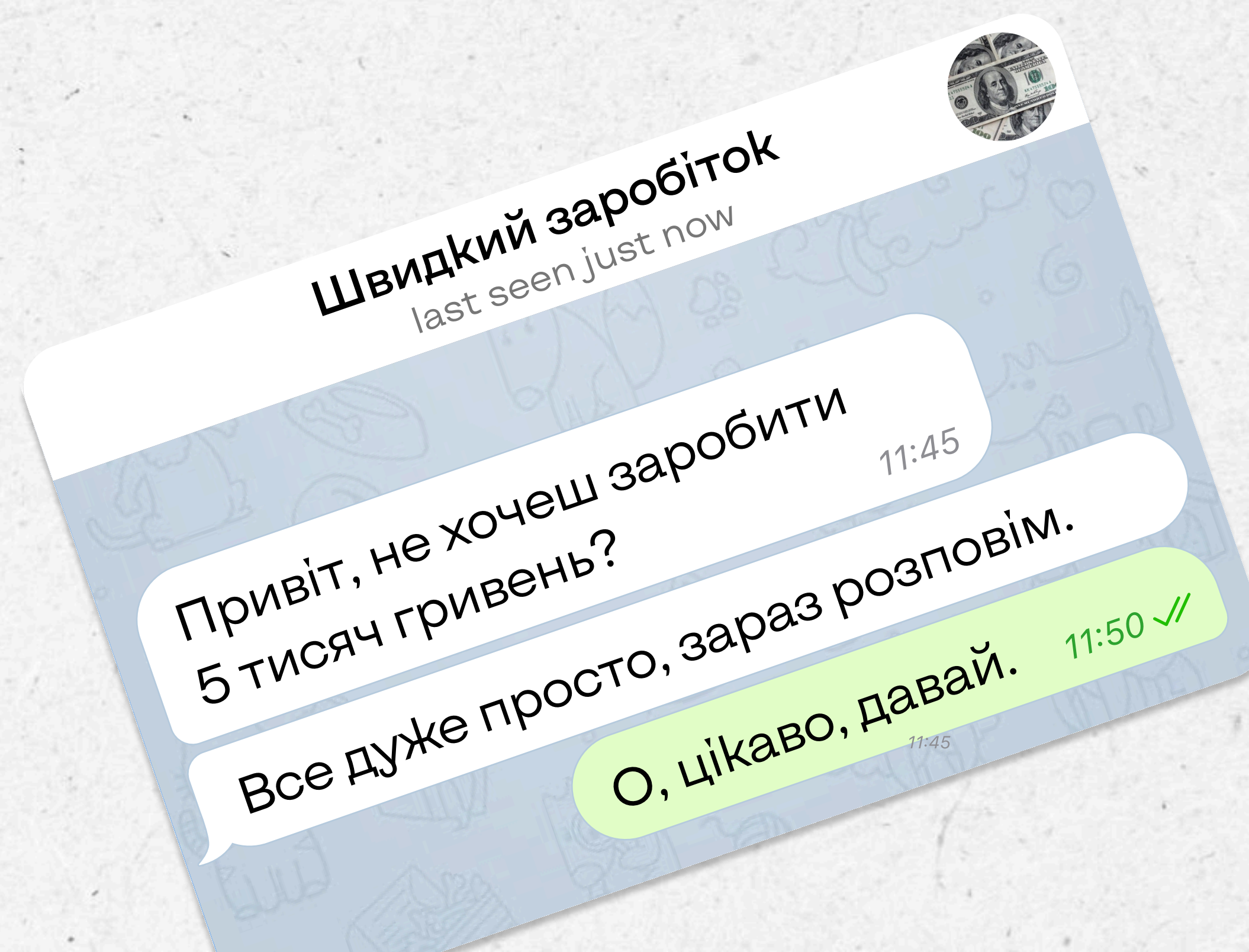

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

DOVIDKA.INFO

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ

ЩО ТРЕБА ЗНАТИ ПРО ВЕРБУВАННЯ?

У 2024 – 2025 рр. СБУ зафіксувала понад 400 випадків, коли українців намагалися залучити до підпалів, терактів або диверсій. Кожен 5-й був неповнолітнім (22% завербованих). У більшості випадків за цим стоїть російська ФСБ.

Підліткам обіцяють «легкий заробіток», але:

- грошей зазвичай не дають;
- використовують їх, а потім прибирають, щоб не залишати слідів.

**НАСЛІДКИ — СМЕРТЬ,
ПОРАНЕННЯ І/АБО В'ЯЗНИЦЯ.**

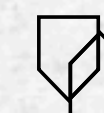
КІЛЬКА РЕАЛЬНИХ ІСТОРІЙ:

Двох підлітків (15 та 17 років) в Івано-Франківську завербували через місцевий Telegram-канал із пошуку роботи. Вони за 1700 доларів погодилися виготовити й закласти два вибухових пристрої. Але куратор ФСБ виплатив лише дрібні суми на закупівлю складових і дистанційно підірвав вибухівку разом із дітьми: **17-річний загинув на місці, 15-річний залишився без обох ніг і майже втратив зір.**

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

DOVIDKA.INFO

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ

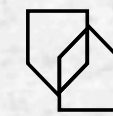
Тернопіль. 14-річну дівчинку шантажували її особистими (відвертими) фото, змусили виготовити вибухівку та закласти біля райвідділу поліції. Російські спецслужби планували дистанційно підірвати пристрій під час теракту, але правоохоронці встигли знешкодити його та врятувати дитину від смерті. **Дівчинці загрожує довічне ув'язнення.**

ЯК САМЕ ФСБ РОСІЇ ВЕРБУЄ ПІДЛІТКІВ?

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

DOVIDKA.INFO

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ

Російські спецслужби використовують різні схеми вербування. **Ось три найбільш поширені сценарії:**

1 ШАНТАЖУЮТЬ ОСОБИСТИМИ ДАНИМИ

Зламують телефони, акаунти підлітка, знаходять там «чутливу» інформацію (фото, відео, листування) і використовують це як важіль впливу: «Або виконаєш наше завдання, або всі про це дізнаються\це побачать». Дитина лякається і, щоб не втратити репутацію, виконує завдання: фотографування об'єктів, підпали автівок, диверсії на залізниці чи в адмінбудівлях

2 ПЛАТЯТЬ ЗА «ДРІБНІ» ЗАВДАННЯ І ОБІЦЯЮТЬ БІЛЬШЕ, А ЗАМІСТЬ «ФІНАЛЬНОЇ НАГОРОДИ» ПІДРИВАЮТЬ

Жертву знаходять онлайн: через Telegram, TikTok, Discord, групи з пошуку роботи, розклеєні в містах плакати із QR-кодами. І втягують поетапно. Спершу дають «просте й безпечне» завдання: зробити фото, нанести графіті, віднести «пакунок» в інше місце. І виплачують невелику суму, як гарантію того, що гроші будуть і далі. Однак натомість підривають дітей на «фінальному» завданні, щоб не платити гроші і замести сліди.

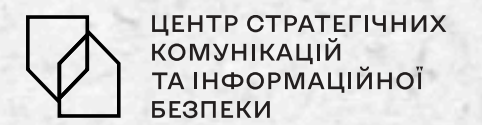
3 ШАНТАЖУЮТЬ ТИМ, ЩО ДИТИНА УЖЕ ВИКОНАЛА

Жертву знаходять онлайн, дають перші доручення, а потім починається шантаж і тиск: «Ти вже співучасник злочину, тепер роби серйозніші справи, інакше розповімо поліції». Так наляканого підлітка схиляють до підпалів, терактів, диверсій.

КОМУ ЗАГРОЖУЄ ВЕРБУВАННЯ?

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

НЕПОВНОЛІТНІМ

Піддаються через вразливість, брак досвіду, бажання швидкого заробітку або емоційних «пригод».

МОЛОДІ, ЯКА ШУКАЄ РОБОТУ

Студенти, випускники шкіл, які розміщують оголошення «шукаю підробіток» у соцмережах та Telegram-каналах.

ЛЮДЯМ З НАРКО- АБО АЛКОЗАЛЕЖНІСТЮ, ФІНАНСОВО СКЛАДНИМ СТАНОВИЩЕМ

Злочинці спекують на бажанні швидкого заробітку або нової дози.

Однак фактично – будь-кому. ФСБ також розсилала повідомлення навіть у групи військових, намагаючись їх завербувати. Також були спроби встановлювати контакт зі звичайними перехожими в громадському транспорті Львова (плакати з QR-кодами).

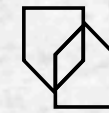
ЯКІ ОЗНАКИ ТОГО, ЩО ДИТИНА МОЖЕ БУТИ ЗАВЕРБОВАНА АБО В ГРУПІ РИЗИКУ?

Спостерігайте за змінами в поведінці, оточенні, що можуть виражатися так:

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

DOVIDKA.INFO

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ

- **Новий дивний розклад дня:** дитина регулярно зникає без пояснень, повертається пізно.
- **Раптові зміни настрою, яких не було раніше.**
- **Утаємничене листування:** зміна паролів, часті вилучення історії переписок, ворожість, коли питаєте «Що ти дивишся в телефоні?».
- **Нове коло спілкування:** «друзі» з інтернету, про яких дитина ніколи не згадувала раніше.
- **Нове майно та гроші:** у дитини з'явилися дорогі речі, гаджети або кошти, походження яких вона не може пояснити. Ви також можете чути розмови підлітка про «легкий заробіток» в інтернеті, бо діти в це вірять.

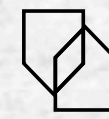

ЧОМУ ДІТИ ПОГОДЖУЮТЬСЯ?

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

DOVIDKA.INFO

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ

- **Хочуть грошей:** 2 – 10 тис. грн для підлітка здаються великими грошима.
- **Потребують уваги та визнання:** якщо дитині бракує підтримки вдома, вона шукає її онлайн.
- **Елемент гри чи екстриму:** підлітки сприймають це як «пригоди», не усвідомлюючи наслідків.
- **Маніпуляції та шантаж:** спочатку їх обманом залучають до «легких завдань», потім погрожують.

ЯКІ НАСЛІДКИ ДЛЯ ДИТИНИ?

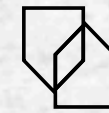
- **Кримінальна відповідальність:** за теракт або диверсію можуть засудити з 14 років. Вироки дуже серйозні – від 10-ти років в'язниці до довічного ув'язнення.
- **Небезпека для життя і здоров'я:** російські куратори часто дистанційно підривають дітей, щоб замести сліди та не платити гроші.
- **Психологічні травми:** якщо навіть дитина не загине чи не втратить здоров'я, вона стає заручником постійного страху й шантажу.

ЯК ВИ, БАТЬКИ, МОЖЕТЕ ЦЬОМУ ЗАПОБІГТИ?

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

DOVIDKA.INFO

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ

- **Відкрите спілкування:** без критики та крику. Розповідайте про реальні випадки, пояснюйте ризики.
- **Спільне обговорення «онлайн-безпеки»:** пояснюйте, що «легка робота» зі швидким заробітком у соцмережі – це величезний ризик і майже завжди обман. І навчіть дитину, що після отримання дивних пропозицій, вона має відразу звернутися до вас.
- **Вчіть дитину медіаграмотності.** Пояснюйте, як перевіряти інформацію, чому не можна вірити анонімним контактам. Навчіть, що краще втратити «швидкі» та часто уявні 2 – 10 тис. грн, ніж усе життя (або ризикувати ним).
- **Регулярна увага:** помічайте раптові зміни в поведінці, великі суми грошей або нові знайомства.
- **Кажіть про відповідальність:** розповідайте про відповідальність за злочини. Юний вік не вбереже їх від в'язниці.
- **Легальні способи заробітку та фінансова грамотність:** якщо маєте можливість, виділяйте щомісяця дитині фіксовану суму кишенькових грошей. Або допоможіть підлітку знайти безпечний підробіток, покажіть альтернативу.

ЩО РОБИТИ, ЯКЩО ВЖЕ Є КОНТАКТ ІЗ ВЕРБУВАЛЬНИКАМИ

@SPALY_FSB_BOT

- **Збережіть докази:** скриншоти, переписку, контакти.
- **Негайно зверніться до правоохоронців:**
поліція – 102
чат-бот СБУ «Спали ФСБшника» в Telegram – t.me/spaly_fsb_bot
- **Поясніть дитині,** що співпраця з правоохоронцями може врятувати її від покарання та навіть від смерті.
Якщо вона боїться сказати вам, хай самотійно звернеться.

Порада від СБУ: «Якщо хтось пропонує «просто перенести пакунок», сфотографувати військову частину чи підпалити автівку, знайте: вас хочуть використати, а потім убити».

Попередьте дітей: не можна мовчати!
Треба негайно повідомляти батькам і поліції.

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

DOVIDKA.INFO

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ

РОЗМОВИ З ДІТЬМИ ДІЮТЬ

В Одесі учень 9-го класу, якого планувало завербувати ФСБ, не піддався. У Telegram-каналі йому написали невідомі та запропонували "підзаробити". Завданням було підпалювати машини ТЦК, адміністративні будівлі та залишати на них графіті. За це йому обіцяли гроші.

Школяр зберіг листування на телефоні та передав інспектору Служби освітньої безпеки.

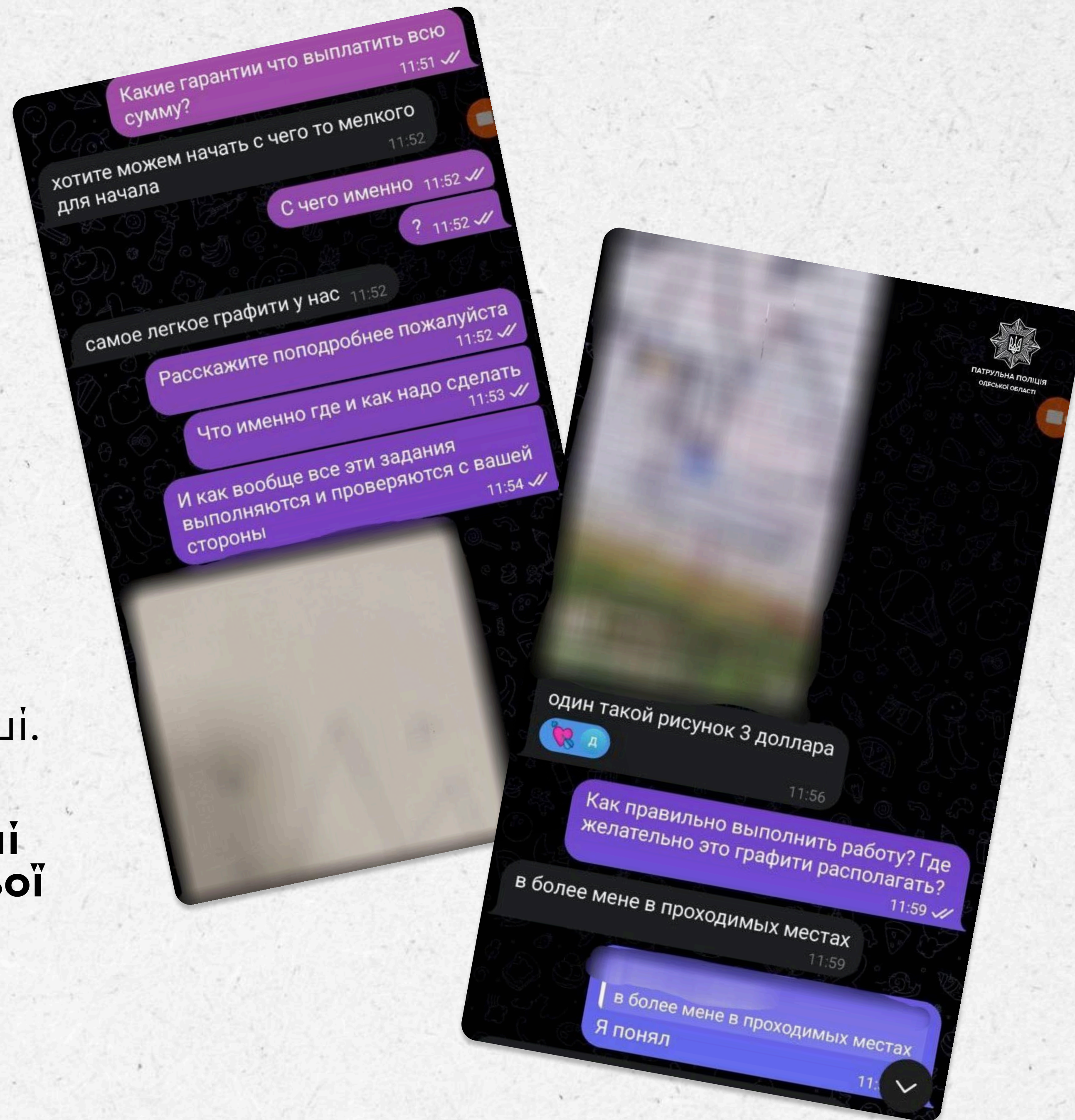

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

DOVIDKA.INFO

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ

А ЯК ТОДІ МОЖНА ПІДЛІТКУ ЗАРОБИТИ БЕЗПЕЧНО?

Ідеї для
підробітку
підлітка

- Допомога вдома, у сімейному бізнесі, у знайомих. Заохочуйте дітей символічними завданнями, за які вони можуть отримувати гроші від вас
- Репетиторство молодших дітей, догляд за тваринами
- Ведення соцмереж брендів
- Ручна робота: хендмейд, вироби, малювання
- Участь у волонтерських проєктах зі стипендією
- Онлайн-фріланс (дизайн, тексти)

✓ Пояснюйте, що чесний заробіток можливий. Допомагайте їм знайти його та контролюйте, чи безпечна ця пропозиція для дитини.

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

DOVIDKA.INFO

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ

ПАМ'ЯТАЙТЕ:

Вербування підлітків відбувається в усіх регіонах України, без винятків.

Кожен – батько або мати – може вчасно помітити загрозу, якщо спілкуватися з дитиною й бути уважним.

Захист дитини – це спільна робота батьків, школи та правоохоронних органів.

Захистіть дитину від ворога, який полює на її життя та майбутнє. Говоріть, пильнуйте та реагуйте!

А ДЛЯ ТОГО, ЩОБ НІ У ФСБ НІ У ШАХРАЇВ НЕ БУЛО ШАНСІВ – ВИВЧИТЬ ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ В ІНТЕРНЕТІ І НАВЧИТЬ ЦЬОМУ ДІТЕЙ

DOVIDKA.INFO

ЯК ЗАХИСТИТИ
СВОЇ ДАНІ
І ГАДЖЕТИ?

ЯК ГОВОРИТИ
З ДИТИНОЮ ПРО
КІБЕРБЕЗПЕКУ?

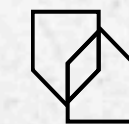
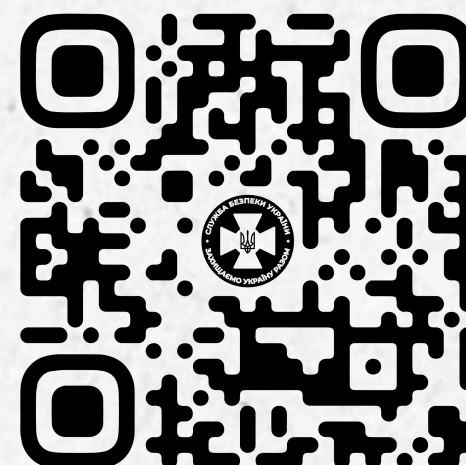
ЯК ВІДРІЗНИТИ
ФЕЙК ВІД
ПРАВДИ?

Це та інші важливі поради – шукайте
на сайті Dovidka.info

Розкажіть дитині. Збережіть посилання.
Поділіться з рідними та друзями.

СЛУЖБА
БЕЗПЕКИ
УКРАЇНИ

ЦЕНТР СТРАТЕГІЧНИХ
КОМУНІКАЦІЙ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
БЕЗПЕКИ